

UFAGLÆRTE 9. februar 2021

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Erik Bjørsted

Cheføkonom

Beskæftigelsen vinder på opkvalificering – her er for eksempel 28.000 job

Hvis man sænkede andelen af ufaglærte til svensk niveau, ville regeringen øge beskæftigelsen med langt mere end de 10.000 personer, der bliver efterspurgt.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Andelen af ufaglærte er højere i Danmark end i vores nabolande. Det gælder for eksempel i Sverige, hvor de er lykkedes med at få flere til at tage en uddannelse. Som samfund ville vi vinde på at give flere ufaglærte et uddannelsesløft.

Andelen af ufaglærte er forholdsvis høj i Danmark sammenlignet med andre vesteuropæiske lande. Kun tre sydeuropæiske lande og Island overgår Danmark.

Ifølge tal fra Eurostat har 17,1 procent af de 30-34-årige danskere grundskolen som deres højeste gennemførte uddannelse. Det svarer cirka til hver sjette. Blandt svenskere i samme aldersgruppe er kun 11,7 procent ufaglærte, og blandt nordmænd og finner er der henholdsvis 15,4 og 9,3 procent ufaglærte.

Andelen af ufaglærte er altså 5,4 procentpoint lavere i Sverige end i Danmark. En [ny beregning fra AE](#) viser de varige økonomiske effekter af svenske tilstande.

Hvis vi sænker andelen af ufaglærte til svensk niveau, vil det på langt sigt øge den samlede beskæftigelse med cirka 28.000 personer. Det er over tre gange så mange som en afskaffelse af topskatten giver ifølge Finansministeriet.

Allerede i 2025 ville der være 4.500 flere i job, og 7.700 i 2030.

Det lavere niveau af ufaglærte ville samtidig give en stigning i bruttonationalproduktet på 25,7 milliarder kroner, og den offentlige saldo ville vinde 6,5 milliarder kroner.

Men det kræver opkvalificering. De positive effekter skyldes nemlig, at uddannelse er og bliver en adgangsbillet til arbejdsmarkedet. Med en uddannelse i bagagen opnår man en tættere og stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet.

Samtidig forbedrer det de offentlige finanser, når flere får en uddannelse. Det er bestemt ikke tilfældet, hvis man sænker skatterne, og samtidig er der i modsætning til skattelettelser positive fordelings effekter af uddannelse.

Danmark kommer til at mangle faglærte

I fremtiden kommer uddannelse til at betyde endnu mere for ens jobchancer. Danmark kommer til at mangle faglærte, mens efterspørgslen efter ufaglært arbejdskraft omvendt forventes at falde.

Ifølge OECD er det nemlig især ufaglærte job, der er i risiko for at blive automatiseret. OECD vurderer, at mellem [3 til 4 ud af 10 ufaglærte job](#) er i fare for at blive automatiseret. Til sammenligning er kun 1 ud af 10 job blandt personer med en [ungdomsuddannelse](#) i fare for at blive automatiseret. Samtidig har globaliseringen og coronakrisen hidtil ramt [de ufaglærte job hårdest](#).

Det gør det ekstra vigtigt at sætte tryk på opkvalificering.

Indtil videre har politikerne blandt andet indført 110 procent dagpenge til ufaglærte, der starter på en erhvervsuddannelse inden for brancher, der mangler arbejdskraft. Det gælder for eksempel uddannelser til elektriker og social- og sundhedshjælper.

Man kunne også overveje at styrke voksenlærlingeordningen, som man har gode erfaringer med, og så skal vi have mindsket frafaldet på de erhvervsfaglige uddannelser. Her kan unge mentorer, som har gennemført en erhvervsfaglig uddannelse, måske være med til at fastholde de unge på erhvervsuddannelserne.